

послѣ, матори, кои-то имали само священници и просто бо-
р. хр. гослуженіе, да ся съединять съ Епископскѣ-тѣ цър-
квѣ; въ кои-то были оставлены много отъ обряды-
тѣ на Римскѣ-тѣ църквѣ. Но Шотландцы-тѣ, кои-то
наричали себѣ-си *пуританы* (т. е. чисти Христіяни)
не были съ това задоволни, зато и казали, че не-
щать да промѣнять свое - то богослуженіе. Карль
поискаль да гы принуди съ силѣ; но тіи ся приго-
тили за войнѣ, и искали отъ краля, да гы остави
на миръ, на кое-то ся краль-тѣ и съгласилъ. Но то-
ва причинило, та и непріятели - тѣ Карлови въ Ан-
глії, особенно парламентъ-тѣ, кой-то ся състояль
повече изъ пуританы или *индеpeнденты* (независими)
вещеали вече да му ся покоряватъ, и поискали да
ся уничтожи кралѣвскѣ-тѣ власть, отъ това и про-
излѣзла междоусобна война, въ кои-то матежници-
тѣ одържали побѣдѣ. По между другы тѣ главны
противници Карловы быль гордый и жестокий фа-
натикъ *Оливеръ Кромвель*, кой-то ся трудилъ да въо-
ружи народа противъ краля си. Оглѣпленный на-
родъ миналь на странѣ Кромвелевѣ, а парламентъ-
тѣ, спорядъ исканіе Кромвело съгласился даже и
публично да убійствъ краля. Кога-то щеали да посѣ-
1649 вѣтъ краля, безчеловѣчный Кромвель седѣль на
прозорци-тѣ и равнодушно глѣдалъ, какво преста-
рѣлый краль положилъ главу-тѣ си подъ ножъ и
умрѣль спокойно и съ прѣданность камъ волѣ
Божії.

Отъ тогава станалъ Кромвель прѣво лице въ
Англії, и нарѣкалъ себе *протекторъ* или покрови-
тель господарства. Кромвель при всичкѣ-тѣ своихъ
жестокость быль и уменъ человѣкъ. Той издалъ
полезны законы и вѣобще довелъ Англію въ тако-
ва състояніе, что-то тя станала въ негово - то время
най-сильно господарство въ Европѣ. При всичко то-
ва, Кромвель быль всегда беспокоенъ, негова-та со-
вѣсть го толко мѣчила, что - то ся той бояль отъ